

Inv. nr. 22/1970

BAKKE AF EMALJE PÅ KOBBER, DET HOLMSTEDSKE STAMTRÆ
KINA, CANTON, CA. 1740

H: 3,8; L: 74; B: 46 CM&NBSP;

På denne bakke af emalje på kobber, med afrundede hjørner og en fane, der er prydet med stiliseret blomst- og bladort, ses den danske familie Holmstedes stamtræ. Det består af fire høje træer, der er placeret i et landskab med bjerge. Træerne er alle forbundet med rosenranker, og på stammerne samt langs grenene ses familiemedlemmernes navne.

Stamtræet kan hurtigt synes en smule kompliceret. Grunden til dette er dels designet med de mangegrenede stammer, der smyer sig ud og ind imellem hinanden, dels at familiens overhoved, Frederik Holmsted, var gift to gange; først med Mette Fisker (træet længst til venstre), og senere med Martha Brinck (træet til højre for Holmsted). På træet yderst til højre står der Johan Fisker, som Martha Brinck tidligere havde været gift med. De mange grene illustrerer deres efterkommere.

Bakken er skabt og udført i Kina, nærmere bestemt Canton (i dag Guangzhou). Bestilleren var Hans Christian Ølgod, der arbejdede som supercargo på et af de skibe, der sejlede fra Danmark til Kina for det danske handelskompagni Asiatisk Kompagni.¹ På bakkens bagside kan man se en privat hilsen fra Ølgod til Holmsted-familien:

Tallet paa Familien Nyt.Aars.Dag. Anno M. DCCXXXIX
Du Store Himlens Gud / Og Iorderiges Fader / Beskiærme Een og
hver / At intet Ont Dem skader
Som her indpodet er / I denne Stamme Rod / Det önsker Hiertelig /

Hans Christian Ølgod
Forferdiget i CANTON udi CHINA, NYT.Aars.Dag. ANNO M.
DCCXXXX.

Efter Ølgods rejse til Kina, blev bakken foræret til Frederik Holmsted, der var ikke hvem som helst. Han var nemlig medstifter af og direktør for Asiatisk Kompagni (1732-1844), der i en stor del af det 18. århundrede havde dansk monopol på handlen med Indien og Kina.² Bakken er således en gave fra en højtstående ansat til en arbejdsgiver, der indtog en magtfuld position i dansk erhvervsliv, og som Ølgod utvivlsomt ønskede at styrke sin forbindelse til.

En anden supercargo, som havde et nært forhold til Frederik Holmsted, var Christen Lintrup (1703-1772), idet han i 1742 blev gift med Holmsteds datter, Mette Holmsted. Og efter Frederik Holmsteds død tilfaldt bakken hans familie, hvor den – sammen med mange andre genstande – gik i arv i de følgende generationer.

¹ Tove Clemmensen og Mogens B. Mackeprang: *Kina og Danmark 1600-1950. Kinafart og Kinamode*, København 1980, s. 119 / 159.

² *Det er blevet foreslået, at stamtræet må have været udtænkt af supercargo Hans Christian Ølgod selv. Se Ole Villumsen Krog (et al.): Skatte fra kejserens Kina: Den Forbudte By og det danske kongehus*, København 2006, kat. 222, s. 633.

Publiceret i:

André Leth: ”Vekselvirkning Kina-Europa. Nogle nyerehvervelser”, i *Det danske Kunstindustrimuseums Virksomhed 1949-1954*, København 1956, s. 55;

Jørgen Schou-Christensen: *Københavnsk kultur: 1700-tallet: særudstilling 11. marts -1. maj 1966*, Københavns Bymuseum, København 1966, kat. 233;

Tove Clemmensen og Mogens B. Mackeprang: *Kina og Danmark 1600-1950: Kinafart og Kinamode*, København 1980, s. 160-161 samt fig. 97 og 98;

Kjeld von Folsach: *David's Samling gennem 24 år, 1962-1985 = The David Collection: a 24-year period: 1962-1985*, København 1985, s. 38-39.

John Erichsen: *Gud, konge, by: Frederiksstaden 250 år*, Det danske Kunstindustrimuseum, København 1999, kat.nr. 101, s. 98;

Ole Villumsen Krog (red.): *Skatte fra kejserens Kina: Den Forbudte By og det danske kongehus = Treasures from imperial China*, København 2006, s. 192 samt kat. 207, s. 623-624;

Luisa Vinhaus og Jorge Welsh (red.): *China of all colours: painted enamels on copper*, London 2015, s. 23 samt fig. 24, s. 47;

Benjamin Asmussen: *Kinafarerne: mellem kejserens Kina og kongens København*, København 2019, s. 129 (M/S Museet for Søfarts årbog; 18);

Karen Døssing: ”Canton-emaļje: forrygende eksportsucces”, *Antik og auktion*, 2011, 14: 2, s. 55;

Maria Antónia Pinto de Matos, Ana Moás, Ching-fei Shih: *The RA collection of Chinese enamelled copper: a collector's vision*, London 2021, s. 18, 21, fig. 12;

